

recollida a Tírvia. Però *ainét* sembla més freqüent.
 DOC. ANT. Com a formes antigues trobem *Asnet* l'any 1120 (Valls, *Aneu*, 289), i *Aynet* 1281 (C. Candi, *Mi. Hi. Cat.* II, 52).

3) Aineto es troba també a la Vall de Cardós. Segons Madoz formava part de l'ajuntament de Tavascan i tenia nou cases. Actualment pertany al municipi de Lladorre. El manteniment de la vocal final -o en aquest nom és un tret arcaïtzant, propi de la fonètica precatalana de les valls més altes.

Pot ser un topònim relacionat l'*Asnet*, a Rugat, nom d'una partida i d'un barranc. Hi ha un *Asnet* val. a Castelló de les Gerres, potser idèntica a l'anterior (altrement, veg. una altra conjectura s. v. *Asnar*, o bé nom immigrat del Pallars).

ETIM. L'ètimon probable és el llatí ASINETUM en el sentit de 'lloc destinat a criar ases'. *Asnurri* (Urgellet) sembla compartir-hi l'element radical sufixat amb el bc. *-u(r)ri* 'vila';¹ però en aquest cas podriem també pensar, no en un híbrid, sinó en un *ASTO-N-URI²⁰ sincopat, format sobre el basc *asto* 'ase'. Una altra via etimològica consistiria en suposar que el llatí pallarès ASINETUM pot ésser calc d'un bascoide *astotegi 'corral d'ases', ja que *-tegi* no solament té el valor del ll. -ETUM, sinó que també significa 'casa de...', 'edifici de...'. Pensem en noms bascos com *gaisotegi* (Azkue, s. v.), literalment 'casa de malalts', 'hospital'.² X. T.

Inseparable del que hem dit sobre Ainet i Aineto és el que hem de dir del següent

4) ANETO, poble al capdamunt de la ribera dreta de la Noguera Ribagorçana.

PRON. POP. *anêto* Barruera, Cardet, Llesp, Vilaller (1953); *nêto* Erill (1951), XIII, 161, 166, 170, 176; *anêto* Senet, Bono i Aneto mateix (1957, any en què vaig sentir també algú que ho escapçava vulgarment en *nêto*); *anêtu* Arties (1926), Viella (1933). En molts d'aquells llocs ho vaig oir, alhora, en la mateixa forma, com a nom del Pic d'Aneto, el cim més alt de les Malèides (3404 alt.) i de tots els Pirineus; així també a les Pauls (1957), a Benasc (1965) etc.

DOC. ANT. «Homines de *Anet* et de Çanet» any 1318 (Reglà, *Lucha por el V. de Arán*, p. 369), «homines de *Cenet* et de *Henet*» 1319 (Reglà, *ib.*, p. 371). Els *Morabatins* de 1385 inclouen *Anet* entre els llocs de la Vall de Barravés: «los desus dits lochs de la Vall de Varruaes, ço es Montanuy, Arreu, Ginast, Forcat, Vinyal, Stet, Bòneu, *Anet*» (Camarena, *Focs i Morabatins*, 77.14). Després apareixen formes amb -o: «*Anero*, de la Val de Barrabes» (13 focs), en el fogatge de 1495: error de còpia o lectura evident per *Anneto*. *Aneto* 1620 (BAEC XI, 136); la Commission de Toponymie de l'Inst. Géogr. National declara tenir documentació del nom del poble en 1539 (Ant. Guilleré, *Cong. Intern. d'Onom.*, 1955, actes, I, 133-136).

Sobre el nom del pic, M. Le Bondidier, després de reconèixer el punt ben establert i admes per tothom, que aquest nom és pres del del poble veí, escriu: «La cote 3400 était innommée avant Reboul, c'est Reboul qui l'a désignée pour la première fois par *Aneto* en 1817; par *Nethou*, c'est Mallada qui l'a désignée pour

la première fois par *Aneto* en 1878» (*Bull. Pyrénéen*, núm. 238). El que va escriure Reboul és «Ce sommet, qui avait été remarqué par M. Ramond, est désignée quelquefois sous le nom de Pic de *Néthou*, du nom du village espagnol le plus voisin» (*Mem. sur la géologie des Mont. Maud.*, en *Journal de Physique* 1822, Béraldi, Les Pyr. II, 131). Més llargament, exhaurint tots els aspectes d'aquesta qüestió, escriu una nota J. Seguy p. p. la *Revue de Comminges*, 1943, 67-71; cf. també Maury, *Bull. Pyrénéen* 1948, 109-118; sobre l'afegit de la *h* en aquella grafia francesa, té raó evident Séguy: «és pura fantasia gràfica de Reboul «per fer bonic», «pour belle écriture» (mots d'un *Tract. orthogr. gall.*, del S. XIV, en Brunot, *Hist. L. Fr.* I, 537), tal com en *Cathalunya* (1609), *Orthez, Labarthe* etc. Adhuc els francesos ja hi han renunciat per al nom present, adoptant la grafia *Pic d'Aneto*, per decisió d'aquella Comissió de l'I. G. N.

ETIM. No té cap fonament la teoria tan divulgada que el nom del Pic d'Aneto vingui del d'una divinitat pagana dels Pirineus («Aneto, déu celtíber» digué un cop Verdaguer, adhesió ornamental disculpable en un èpic). Comencem pel fet que aquest teònim no tingué mai res a veure amb els Pirineus, encara que no sigui un nom de pura fantasia (NETO, Pok., *IEW*, 70; Mitxelena, *Zephyrus* XII, 201; Caro Baroja, *Los Pueblos de Esp.*, 135; Tovar, *Misc. Coelho* II, 183; *Beitr. z. Nfg.* VIII, 279; J. M. Blázquez, *Relig. Prim. de Hisp.* 1962, 941). Reapareix en tres inscripcions, una prop de Guadix, una altra també a la Bètica (*CIL* XII, 3386-3278), l'altra a Lusitània (Tovar). Un erudit pretenqué trobar-ne un cas pirinenc; però ja fou denunciat com un error de Leot. de Dumège, per Lacaze («Quelques faux dieux des Pyr.») i en la tesi de Lyzop, *Comminges...* Ben cert, falsificació volguda per legitimar aquella fantàstica etimologia. Descartada aquesta nosa, quina és l'etimologia real? L'únic punt ben clar és que en l'origen hi hagué una A- i probablement -r- simple i -u/-o final, com ja vaig deixar assentat en *E.T.C.* I, 147 i I, 128 (j). Partint d'aquestes premisses, resta un dilema. Podem basar-nos en:

a) el nom de planta ANETUM 'herba aromàtica'.

b) ASINETUM 'paratge on hi ha molts ases, on hi ha recria d'aquest animal'. Recordem que *Astet* és ben a la vora, i clarament format amb *asto*, nom de l'ase en basc i proto-basc, més el sufix collectiu -ETU, comú al llatí i al basc; recordem *Castellàdà(s)ens*, *Viladàsens*, i els paral·lels celto-bearnesos EPONOSTO (*Beost*), AR-EPON-OSTO (*Arbeost*) establerts en el meu treball de *Btr. z. Nfg.* VIII, 204, 206-9.

Dubto que sigui possible una decisió neta a favor d'una de les dues pistes. En tot cas consti que el duplicat *-et/-eto* no ens ha de causar escrúpol fonètic o lexicomòrfic que ens entrebanqui. Així com hi ha *Arenyo* al costat d'*Areny*, *Cobeto* amb *Cobet*, *Colieto* amb *Codinet*, *Burgo* amb *Burg*, tampoc és xocant que existeixi aquesta doble gradació en l'evolució fonètica d'*Ainet/Aineto*, i en la documentació ant. hem constatat que en el cas d'Aneto també hi hagué fluctuació, i el nom d'*Aneto* apareix sense -o en els dos docs. més